

- Відсутність доступних технологій: У деяких випадках енергоефективні технології можуть бути дорогою або недоступними для певних галузей промисловості, що ускладнює їх впровадження.

Підвищення енергоефективності у промисловості є критично важливим завданням у контексті сталого розвитку та збереження ресурсів. Досягнення цієї мети вимагає комплексного підходу та впровадження різноманітних заходів на всіх рівнях виробництва. Основні напрямки таких заходів включають впровадження сучасних технологій енергозбереження, оптимізацію виробничих процесів, використання відновлюваних джерел енергії та впровадження систем моніторингу та управління енергоспоживанням.

Енергетичні аудити виявляються ефективним інструментом для ідентифікації потенційних областей енергозбереження та розробки стратегій для їх впровадження. Важливою умовою успішної реалізації енергоефективних заходів є підтримка керівництва підприємства, наявність фінансових ресурсів, технічна готовність, культурна усвідомленість та належна регуляторна база.

Незважаючи на труднощі, що можуть виникнути, енергоефективність у промисловості є ключовим фактором для підвищення конкурентоспроможності, зниження витрат та зменшення негативного впливу на довкілля. Шлях до досягнення цих цілей потребує спільних зусиль всіх сторін: від підприємств до урядових та неурядових організацій, щоб сприяти сталому енергетичному майбутньому.

Список використаних джерел:

1. <https://ukraine-oss.com/10-krokv-na-shlyahu-do-energoefektyvnosti-v-promyslovosti/>
2. <https://ecolog-ua.com/news/6-sposobiv-dosyagnennya-energoefektyvnosti-v-promyslovosti>
3. <https://ukraine-oss.com/yaki-sogodni-pereshkody-dlya-pidvyshhennya-energoefektyvnosti-v-promyslovosti-lyuksemburgu/>
4. *Енергоефективність та відновлювані джерела енергії / Під заг. ред. А.К. Шидловського. – К.: «Українські енциклопедичні знання», 2007.*

Богдан БУДЬОНКОВ

*студент Західноукраїнського
національного університету*

ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА ТА ПЕРЕВАГИ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА

Циркулярний рух корисний не тільки для бізнесу та навколишнього середовища, але й може покращити наше життя. Сучасна економічна модель,

ґрунтується на принципі лінійної економіки, вичерпує ресурси планети та шкодить довкіллю. Це змушує шукати альтернативні шляхи розвитку, якими й стає циркулярна економіка. Вона має низку соціальних переваг, окрім простого уникнення екологічного колапсу, починаючи з більшого загального задоволення споживачів. Це, перш за все, пов'язано з підвищенням ефективності матеріальних потоків у бізнес-моделях замкнутого циклу, які забезпечують більш комплексні та ефективні продукти та послуги.

Циркулярна економіка – це економічна модель, що передбачає повторне використання ресурсів на всіх етапах життєвого циклу продукції, від видобутку сировини до утилізації відходів.

Переваги циркулярної економіки для суспільства:

1. Зменшення виснаження ресурсів. Однією з головних проблем лінійної економіки є виснаження природних ресурсів. Циркулярна економіка, навпаки, передбачає повторне використання ресурсів, що значно зменшує потребу у видобутку нових. Це стосується як сировини (мінералів, деревини, води), так і вторинних ресурсів (відходів).

2. Мінімізація відходів та забруднення. Лінійна економіка генерує величезну кількість відходів, які забруднюють ґрунт, воду та повітря. Циркулярна економіка має на меті мінімізувати утворення відходів за рахунок повторного використання, ремонту та рециклінгу. [1].

3. Економічна стійкість та створення робочих місць. Циркулярна економіка може стимулювати економічний ріст та створювати нові робочі місця. Це пов'язано з розвитком нових галузей, таких як рециклінг, ремонт та повторне використання продукції. Згідно з дослідженням Ellen MacArthur Foundation, до 2030 року циркулярна економіка може створити 11,3 мільйона робочих місць у всьому світі [4].

4. Інновації та технологічні досягнення. Перехід до циркулярної економіки стимулює інновації та розробку нових технологій, спрямованих на економічне використання ресурсів та мінімізацію відходів. Це може призвести до створення нових продуктів та послуг, а також підвищення конкурентоспроможності підприємств. Наприклад, розробка біорозкладних матеріалів може зменшити кількість пластикових відходів, що забруднюють довкілля.

5. Пом'якшення зміни клімату. Зміна клімату є однією з найсерйозніших проблем, з якими стикається людство. Циркулярна економіка може допомогти у вирішенні цієї проблеми за рахунок зменшення викидів парникових газів, економії енергії та ресурсів. Завдяки запровадженню принципів циркулярної економіки до 2050 року можна зменшити викиди парникових газів на 45% [4].

6. Переваги для різних верств населення. Циркулярна економіка несе користь не лише довкіллю та економіці загалом, але й різним верствам населення:

- Споживачі: Циркулярна економіка пропонує доступ до більш якісних та довговічних продуктів, а також нових послуг, таких як ремонт, оренда та повторне використання.

- Підприємства: Підприємства, які впроваджують принципи циркулярної економіки, можуть здобути конкурентні переваги, покращити свою репутацію та зекономити кошти.

- Місцеві громади: Циркулярна економіка може стимулювати розвиток місцевих підприємств, створювати робочі місця та покращувати якість життя людей [2].

7. Виклики та шляхи їх подолання. Виклики від переходу до циркулярної економіки:

a. Необхідність у зміні мислення: Перехід до циркулярної економіки потребує зміни мислення як з боку споживачів, так і з боку підприємств.

a. Інвестиції: Впровадження принципів циркулярної економіки потребує значних інвестицій у нові технології, інфраструктуру та освіту.

b. Вдосконалення політики: Для стимулювання розвитку циркулярної економіки необхідні чіткі та послідовні дії з боку урядів.

Шляхи подолання цих викликів:

1. Проведення інформаційних кампаній: Інформування населення про переваги циркулярної економіки та способи її впровадження у повсякденній житті.

2. Підтримка інновацій: Фінансування досліджень та розробок у сфері циркулярної економіки.

3. Створення сприятливого регуляторного середовища: Розробка законів та норм, що стимулюють розвиток циркулярної економіки [1].

8. Перехід до циркулярної економіки в Україні. Україна має значний потенціал для розвитку циркулярної економіки. Це пов'язано з наявністю великих запасів природних ресурсів, розвиненою промисловістю та сприятливим географічним розташуванням.

Напрями розвитку циркулярної економіки в Україні:

- Впровадження практики повторного використання та рециклінгу відходів.
- Використання енергоефективних та екологічно чистих технологій.
- Розвиток зеленої енергетики.
- Підтримка місцевих виробників та підприємців, які працюють у сфері циркулярної економіки.

Перехід до циркулярної економіки може стати для України шансом збудувати стійке та процвітаюче майбутнє [4].

Отже, циркулярна економіка пропонує системний підхід до вирішення багатьох екологічних, соціальних та економічних проблем, з якими стикається суспільство. Перехід до цієї моделі може забезпечити стале та інклюзивне

майбутнє для всіх. Циркулярна економіка – це не лише альтернативна модель розвитку, а й необхідність для вирішення проблем сучасності. Вона пропонує нові можливості для економічного зростання, створення робочих місць та покращення якості життя людей. Перехід до циркулярної економіки потребує зусиль з боку всіх слоїв суспільства, але його потенційні переваги виправдовують ці зусилля.

Список використаних джерел:

1. *Ellen MacArthur Foundation. (2016). New plastics economy: Rethinking the future of plastics. <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/the-new-plastics-economy-rethinking-the-future-of-plastics-and-catalysing>*
2. *World Economic Forum. (2019). Circular economy: An emerging business model. <https://www.weforum.org/agenda/circular-economy-55da24b1ff/>*
3. *Organization for Economic Cooperation and Development (OECD). (2020). Towards a Circular Economy: Opportunities and Challenges for Improving Resource Efficiency.*
4. *Статистична звітність про відходи, Міністерство екології та природних ресурсів, 2023.*

Дарина ХОЛЯВА

*студентка Західноукраїнського
національного університету*

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ З ОГЛЯДУ НА ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Зміна клімату впливає на глобальну торгівлю та перспективи економічного зростання. Екстремальні погодні явища, такі як повені, посухи та урагани можуть пошкодити інфраструктуру, порушити ланцюги постачання та призвести до втрати продуктивності, дефіциту виробництва та втрат врожаю. Все це може негативно вплинути на міжнародну торгівлю. Моделі порівняльних переваг змінюються в результаті зміни кліматичних умов і політики, яка впроваджується для їх вирішення. Це створює ризики для країн, які залежать від секторів, вразливих до зміни клімату, але це також відкриває нові економічні можливості для країн з багатими відновлюваними джерелами енергії, такими як вітер, сонячне світло та мінерали, які є важливими для створення чистої інфраструктури.

Щодо адаптації до змін клімату країни можуть пристосовуватись, інвестуючи в інфраструктуру, стійку до цих змін. Це може включати будівництво морських стін для захисту прибережних районів від повені та покращення дренажних систем для їх запобігання. Морський транспорт особливо піддається